

HISTORISK TILBAKEBLIKK: AULESTAD

Foto: Aulestad, Audbjørn Rønning/Aulestad (midterste bilde)

Karoline og Bjørnstjernes jul

Med bjelleklang ankommer julegjestene Aulestad i hest og slede, tett innpakket i kjørepelser og varme fotposer. De elleve kilometerne fra Fåberg stasjon har gått på under en time. Innendørs spraker det i ovnene som fyrbøteren kontinuerlig mater med ved fra kurver på gangene.

Av Åse Kari Gravråk

Gjester kom fra fjern og nær. Alle hadde de mottatt Bjørnstjernes muntre invitasjon: «Velkommen til Norge og velkommen hid! Jeg håper, at med det samme De tar imod dette, så pakker De Deres kuffert og kommer... Altså det er avgjort, at De kommer? Avgjort!»

Store forberedelser

Karoline og staben hadde det svært travelt før jul. Hun deltok ikke i matlagingen selv, men det var hun som holdt i tømmene, var administrator og koordinerte alt arbeidet. Slaktingen skjedde tett oppunder jul for å ha fersk julemat. Det ble ofte slaktet

flere griser, hele dyreskrotter ble oppdelt til skinker og lår som ble skåret, hakket og malt. Bakstekona bakte flatbrød, lefse og småkaker. Karolines kakekiste ble fylt opp med Mor Monsen, berlinerkranser og sandkaker. Goro, hjortetakk og sirupsnipper. Fattigmann, rosettbakkels og serinakaker.

Julemiddagen

Matklokka ringte julen inn. Familien, gjester og alle som bodde på gården spiste julekveldsmiddagen ved et festdekket bord i spisestua. Risengrynsgrot med mandel stod først på menyen. Deretter fulgte ribbe, medisterkaker og pølser med øl og akevitt til. Det vanket også noe godt til dyrene i stall og fjøs. Og noen satte ut julegrøt til nissen.

Gaver til alle

Inne i dagligstua ventet juletreet som var nøysomt pyntet med vatt og lys, kurver i hjerteform, marsipanpølser og andre herligheter. En vakker danserinne som Karoline laget en jul hun var i Roma, ble år etter år juletrepynt på Aulestad. Under juletreet lå det gaver til alle, også til arbeidsfolket. Det kunne være et kjøle- eller buksetøy, pynteforkle, skjorte eller en velduftende såpe.

Romjullsselskap

Bjørnson la skrivningen til side i julen og var mer delaktig i familielivet enn vanlig. I 1903 var datteren Dagny, mannen Albert Langen og deres to små gutter på Aulestad i jula. Lille julaften skrev Bjørnstjerne et brev til sin kjære venn Alexander Kjelland:

«Vi fryder os. Og småguttene ikke mindre ved al dagen å bakse i sneen. Edv. Grieg og hustru samt Aimar Grønvold kommer annen juledag. Og da de unge også vil ha selskap, kommer til deres bruk tre kammerater fra Paris, Martens, Fougner og frue og to unge piger som ekstramoro! Så her bli leven! Albert Langen skjænkte os før en tid siden 200 flasker champagne. Det billedet på hvordan han tænker seg julegalskapen...»

Hvordan romjullsselskapet foregikk sier historien ingenting om. Men hvis du lytter ekstra godt når du vandrer rundt i stuen på Aulestad skal visstnok ekkoet av Bjørnsons stemme og Griegs toner fortsatt høres..

Kilde: Byavisa, desember 2015

Julemarked

PÅ AULESTAD

Håndverks- og husflidsprodukter, godsaker og bakst vil fylle salgsboder ute på tunet, i Folkestua og i vognskjølet.
– Jeg er kjempestolt av markedene våre, det er høy kvalitet på produktene og vi får mange gode tilbakemeldinger, sier Anne Enger som er leder i husflidslaget.

Nye bøker fra historielaget og produkter med dialektord- og uttrykk kan være gode julegaver til familie og venner. Drengestua kafé holder åpent, de har også utsalg i Folkestua. Aktiviteter for barna høres selvsagt med. Både nissebesøk, eventyrstund og kanefart står på programmet.

Kanefart er kjempekoselig for store og små. For hva er vel mer stemningsfullt enn å komme kjørende oppover alléen til Aulestad med hest og slede? Akkurat som julegjestene til Karoline og Bjørnstjerne gjorde i sin tid. Den fine julestemningen innendørs kan du oppleve på omvisning i det julepynta dikterhjemmet.

Velkommen!

